15 Μαΐου 2022

Γέροντας Ανανίας, Με λογισμό, όνειρο και ευχαριστίες στη μνήμη του

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη

Μια εντελώς διαφορετική αγία προσωπικότητα ανάμεσα στους σύγχρονους Γέροντες ήταν ο λόγιος και χαρισματούχος, Αρχιμανδρίτης, π. Ανανίας Κουστένης (1945-2021) που σήμερα συμπληρώνεται ένας χρόνος από την κοίμησή του.

Γέροντας, Αρχιμανδρίτης, π. Ανανίας Κουστένης (1945-2021).

Αυτό διαπίστωναν όσοι είχαν την ιδιαίτερη ευλογία να σχετιστούν με τους παλαιότερους Γέροντες που έχουν πλέον ανακηρυχθεί άγιοι και ήταν ολιγογράμματοι -όσον αφορά την εκπαίδευσή τους. Γιατί όσον αφορά την παιδεία, τον φωτισμό, τα χαρίσματα, την επιρροή και την ποικιλότροπη προσφορά τους στην Εκκλησία και τον κόσμο, αυτή δεν μετριέται ποσοτικά, παρά μόνον με την ευγνωμοσύνη που τους αποδίδουν όσοι δέχθηκαν τη μεταφορά σ’ αυτούς των ευεργετικών θείων ενεργειών τις οποίες οι Γέροντες «απολάμβαναν», λόγω της «δυναμικής» ενάρετης ζωή τους, την αγάπη τους και την πνευματική τους αγωνία για τους συνανθρώπους και την κοινωνία.

Θυμάμαι πως το είχαμε συζητήσει το θέμα των ολιγογράμματων αγίων Γερόντων με τον μακαριστό Γέροντα Ανανία, λέγοντας του ότι σήμερα έχουμε χάσει πλέον την πολυτέλεια της αριστοκρατίας των αγραμμάτων αγίων! Και αυτός μου είπε, πως αυτό δεν είναι κατ’ ανάγκη απαραίτητο. Και είχε, βεβαίως, δίκαιο και αν θυμάμαι καλά μου έφερε ως αντίθετο παράδειγμα τον άγιο Νεκτάριο, ένα άγιο με τον οποίο ήταν ιδιαίτερα συνδεδεμένος.

Ο Αρχιμανδρίτης π. Ανανίας με δύο πτυχία, θεολογίας και φιλολογίας, είχε άμεση πρόσβαση στα κείμενα που διαμόρφωσαν τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία και αυτό φαινόταν από τη δημιουργική, πρωτότυπη και αποκαλυπτική χρήση τους στις

ομιλίες του.

Έτσι, μπορούσε να παρουσιάζει την όλη «κίνηση» της ιστορίας του ελληνικού πνευματικού κόσμου και την ταραχώδη πορεία του ελληνισμού και της Ρωμηοσύνης, πηγαίνοντας στον πυρήνα του και την καρδιά του. Και αυτό αυτό δεν σου μετέδιδε γνώσεις, αλλά σου μετάγγιζε ζωή.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι ετυμολογικές του παρατηρήσεις που μοιάζουν να ξανακαινουργιώνουν τα νοήματα, τις σκέψεις, γιατί όχι και ολόκληρη τη ζωή. Δεν είναι λίγο πράγμα να σου παρατίθεται μπροστά σου ο ακριβής κόσμος, η αληθινή διάσταση μιας λέξης που τη θεωρείς αρκούντως γνωστή ή τετριμμένη. Ή να την χρησιμοποιείς απλά προς διεκπεραίωση ακόμη και φιλολογικών, φιλοσοφικών ή θεολογικών νοημάτων, χωρίς την ουσία, το βάθος και τις ποικίλες σχέσεις που μαρτυρά. Οι λέξεις στους λόγους του μοιάζουν να σου φανερώνονται και να φανερώνουν -με την έννοια του αποκαλύπτουν!

Και σίγουρα ομιλίες του είναι πάντα αποκαλυπτικές γιατί οι ποικίλες στέρεες γνώσεις του φώτιζαν και φωτίζουν τα θέματα με τα οποία καταπιανόταν. Και φυσικά δεν έμενε στον κόσμο των θεολογικών ή φιλολογικών, ιστορικών διαλέξεων, αφού διαλεγόταν και με την εποχή και με τους συνανθρώπους του.

Πολλές φορές, μάλιστα, γινόταν ιδιαίτερα αιχμηρός, ακόμη και ενοχλητικός, όταν έβλεπε πράγματα τα οποία δεν έβλεπαν οι άλλοι! Ενώ δεν παρέλειπε να επισημάνει ότι εγώ δεν κάνω πολιτική! Σίγουρα, όμως, έκανε πολιτική! Όχι όμως μικροπολιτική και πολύ περισσότερο… μικροκομματική.

Όμως δεν τον γνωρίσαμε από τις ομιλίες του, τις συνεντεύξεις και τα πολλά βιβλία του. Αυτά ήλθαν μετά. Η αγαθή φήμη του είχε προηγηθεί και έτσι ακόμη και στον τηλεφωνικό κατάλογο μπορούσες να βρεις τον αριθμό του τηλεφώνου του και να επικοινωνήσεις μαζί του.

Σίγουρα όμως οι ομιλίες, τα βιβλία, η αρθρογραφία του σε κυριακάτικες εφημερίδες, οι ραδιοφωνικές εκπομπές και οι συνεντεύξεις στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τα έντυπα τον έκαναν συγχρόνως πιο προσιτό και ταυτοχρόνως και πιο δυσπρόσιτο. Έπρεπε και ο ίδιος να διαφυλάξει το «κεφάλαιο» -το πνευματικό- για να μην αναλωθεί άπαξ και διά παντός!

Και έτσι ο ευρύχωρος αυτός πνευματικός άνθρωπος εμφανιζόταν και ως δυσπρόσιτος και αχώρητος ή και αδιαχώρητος. Υποβάλλοντας σε σε δοκιμασίες τις οποίες σίγουρα δεν ήσουν υποχρεωμένος να τις ανεχθείς. Κακό δικό σου βεβαίως... Γιατί η αγάπη και η φροντίδα του για σένα ξεχείλιζε. Το ίδιο και οι ευχές, οι προσευχές, οι ευλογίες οι οποίες σου άνοιγαν δρόμους ή σε προφύλασσαν.

Έπρεπε, λοιπόν, να προφυλάσσεται και ο ίδιος, ακόμη και αν προσώρας τόσο ο ίδιος όσο και εσύ ένιωθες κάπως άβολα. Ή εντελώς άβολα!

Άλλωστε οι συνδαιτυμόνες του στο πανηγύρι της πίστεως, της πνευματικότητας και της ευρείας ποιμαντικής του είχαν διευρυνθεί αρκετά, και ο ίδιος ασκούσε και την πνευματική καθοδήγηση και από τηλεφώνου -όπως και ο Γέροντάς του όσιος Πορφύριος. (Και από όλα τα Μέσα Ευρύτερης Επικοινωνίας που αναφέραμε). Οι ώρες τακτές για τους «μυημένους», ενώ καταλάβαινε όταν το μήνυμα του καλούντος ήταν sos και δεν δυσφορούσε όταν ήσουν εκτός ωραρίου. Αντιθέτως, δινόταν ολόκληρος στο πρόβλημά σου το οποίο το έβλεπε μεταφερόμενος μέσα σου, αλλά και στα γεγονότα! «Είμαι εκεί βλέπω...»! Ναι, έβλεπε πραγματικές καταστάσεις που εξελίσσονταν!

Ήταν ένας λόγιος, χαρισματούχος Γέροντας ο οποίος όπως και οι λοιποί Γέροντες είχαν κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Είναι τα ίδια χαρακτηριστικά που δοκιμάζουν σχεδόν κάθε άνθρωπο, αλλά, συνήθως, σ' αυτούς τους ανθρώπους οι δοκιμασίες αυτές είναι εντελώς καταλυτικές και καθοριστικές στη ζωή τους. Και η αντιμετώπισή τους αποδεικνύει και το ειδικό πνευματικό τους βάρος. Αναφέρομαι στις δοκιμασίες των ασθενειών, στις διαβολές, τις συκοφαντίες, τις δυσφημίσεις...

Δεν ξέρω ποιες είναι πιο οδυνηρές! Έτσι κι αλλιώς η καλή στάση απέναντι σ' αυτές μπορούν να σε εξαγιάσουν! Όχι πως είναι εύκολο. Κάθε άλλο! Αλλά εν προκειμένω αναφερόμαστε σε ανθρώπους που δοκιμάστηκαν ως χρυσός εν χωνευτηρίω και παρέμειναν χρυσός. Ή καλύτερα αποδείχτηκαν διαμάντια!

Ένα ακόμη, λοιπόν, διαμάντι στη σύγχρονη Εκκλησία μας ήταν και είναι και ο π. Ανανίας Κουστένης, ένα αγλαόκαρπο δέντρο -και περιβόλι ολόκληρο- που με την εξαγιασμένη προσωπική του πνευματική αρχοντιά και ομορφιά προσέφερε και προσφέρει την ελπίδα, την παρηγοριά, την αγάπη, την εγκαρδιότητα, την ζεστασιά και την ειρήνη του Θεού και της Εκκλησίας. Με τα βιβλία του και τα λοιπά μέσα που μας προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία.

Και αν θέλουμε να επιστρέψουμε ξανά στο έργο του, θα πρέπει να πούμε πως παρουσιάζει ξεχωριστό και ιδιαίτερο ενδιαφέρον η εκ μέρους του ανάγνωση της ιστορίας και η σπουδή της λογοτεχνίας μας που δεν γίνεται με όρους στενά

επιστημονικούς, στείρους και στεγνούς, αλλά με «λογισμό και όνειρο» -όπως θα έλεγε ο ίδιος- καθοδηγώντας έτσι με ιδιαίτερο μεράκι τους αναγνώστες των λόγων του, σε ιδιαίτερα παραγωγικές διασαφηνίσεις για το ήθος, τη διαχρονική «πολιτεία» του ελληνισμού, τις ευαισθησίες, αλλά και τις δοκιμασίες του!

Η αμεσότητα του λόγου του, η οποία όποτε χρειαζόταν γινόταν και... εξ επαφής, δηλαδή εξαρχειώτική ως κάτοικος ή καλύτερα ως Προέξαρχος των Εξαρχειών, σου μετέδιδε και σου μεταδίδει απ' ευθείας στην καρδιά τη δική του καρδιακή αγωνία να μιλήσει απλά, άμεσα, τρυφερά και με σθένος στις καρδιές των ανθρώπων!

Και όχι για να πει κάτι δικό του, αλλά για να επαναλάβει -εδώ με τον δικό του τρόπο- όσα ο ίδιος διάβασε, ανακάλυψε, και κυρίως γεύτηκε, οίδε και γνώρισε! Οι λόγοι του αποτελούν πατερικές, καρδιακές και εγκάρδιες «γνωματεύσεις», αφού η ψυχή του τις πιστοποίησε, τις έζησε και μπορεί να μας τις παρουσιάσει δίκην αυτόπτη μάρτυρα!

Σήμερα βρισκόμαστε ένα χρόνο μετά την κοίμησή του και παρευρισκόμαστε όλοι μας νοερά μπροστά στο μνήμα του, όπου τελείται το μνημόσυνό του. Στην Καρκαλού της Δημητσάνας. Μαζί με τον Γέροντά μας, μια σύγχρονη αγία μορφή της Εκκλησίας.

Η μνήμη του, όμως, δεν έχει τοπικό χαρακτήρα. Βρίσκεται παντού και σε όλα τα μέρη που είμαστε ο καθένας μας και που ο ίδιος ήξερε και μπορούσε να μας συναντά, να μας συντροφεύει, να μας παρηγορεί και να μας εμβολιάζει με το θεόσδοτο κουράγιο του!

Και όταν αυτή η μνήμη αφορά ένα πρόσωπο που ο βίος και η πολιτεία του αναγεννήθηκε και χαριτώθηκε από τη θεία χάρη σημαίνει πως πραγματικά βρίσκεται κοντά μας! Και για πάντα!

Και εμείς βέβαιοι γι' αυτό τον ευχαριστούμε!

Την ευχή του να 'χουμε!

Πηγή: pemptousia.gr